

RAIA MWEMA LKS

Oman kununua mifugo, nyama nchini

Na Mbaraka Kambona

WAZIRI wa Mifugo na Uvubi, Mashimba Ndaki amesema wizara yake itaendelea kuweka mazingira wezeshi yatakayowavutia wawekezaji katika sekta ya mifugo ili kukuza thamani ya mifugo na kupandisha kipato cha wafugaji hapa nchini.

Ndaki (pichani kulia) aliyasema hayo jijini Dar es Salaam mwishoni mwa wiki alipokutana na wawekezaji kutoka nchini Oman ambao wameonesha nia ya kufanyabiashara ya kununua mifugo na nyama hapa nchini na kuuza nchini Oman.

"Tunaendelea kuweka mazingira wezeshi kwa kadri iwezekanavyo ili muweze kufanya hiyo biashara na nchi yetu," Ndaki aliwaeleza wawekezaji hao

Alisema kuwa nchi ikipata wawekezaji kutoka nje kama wao ni jambo jema kwa sababu kipitia wao wafugaji watapata kipato kizuri, lakini pia itapandisha thamani ya mifugo nchini.

"Tukipata soko la kwenu

litasababisha wafugaji wetu ambao wengi wao kipato chao kipo chini kiweze kupanda, sisi tutafanya kila linalowezekana ili biashara hii mnayotaka kuifanya iweze kufanikiwa," alisistiza

Awali, Mkurugenzi wa Kampuni ya Desert Cold Store kutoka Oman, Dk. Munawar Pardhan alisema lengo lao ni kufanya biashara ya mifugo na nyama, huku akisema kuwa wakifanikiwa itakuwa ni fursa kubwa ya kiuchumi baina ya nchi hizo mbili.

"Tumekuja hapa Tanzania kujua taratibu za kufuata ili tuweze kufanya biashara ya mifugo na nyama kutoka hapa na kwenda kuuza nchini Oman," alifafanua Pardhan.

Samia atema nyongo

Na Gabriel Mushi

RAIS Samia Suluhu Hassan, ameibua sakata la vikwazo vya kibashara vilivoyokuwepo kati ya Serikali ya Kenya na Tanzania huku akikumbushia tukio la kuteketeza kwa moto kwa shehena ya vifaranga vya kuku kutoka Kenya.

Rais Samia alisema mzozo huo wa ki-biashara kati ya Tanzania na Kenya uliotokea wakati wa Serikali ya awamu ya tano, ulisababisha mvutano usio na maana, lakin tangu alipoingia madarakani pande hizo mbili zilikutana na kumaliza tofauti ziliyokuwepo.

Tulikuwa tunavutana hapa na Kenya kila kinachokwenda hakipiti, huku hakipiti na kule hakipiti, kule wakizua na mkuu wa mkoaa wetu anasema hakipiti, lakin tulika tukaelezana ukwelli.

"Tulikuwa tunachomeana kuku mipakani, dhambi tupu-viumbe wa Mungu mnawagia petroli mnawachoma, haikuwa na maanal Lakini tumeondosha vikwazo sasa biashara imekuwa mno. Ukiangalia figure za biashara Kenya na Tanzania imekuwa mno," alisema Rais Samia.

Rais Samia alitoa kauli hiyo jana mbele ya Rais wa Uganda, Yoweri Museveni katika Kongamano la Biashara kati Tanzania na Uganda, huku akisisitiza kuwa anataka biashara kati ya nchi hizo mbili ikue zaidi.

Katika kipindi cha awamu ya tano chini ya Rais John Magufuli, serikali zaidi ya mara mbili iliteketeza kwa moto vifaranga vya kuku kutoka Kenya.

Mara ya kwanza iliteketeza vifaranga 6,700 na mara ya pili vifaranga zaidi ya 5,000 vilivodaiwa kuingizwa nchini kuititia mpaka wa Namanga kutoka Kenya.

Sababu kadhaa za kuchukua hatua hiyo zilitolewa, ikiwamo taarifa kwamba vifaranga hao walingizwa bila kibali, huku mamlaka zikidai kuwa wanaweza kueneza homa ya mafua ya ndege.

Hatua hiyo iliyoshutumiwa na wanaharakti wa wanyama kutoka mataifa yote mawili, lakin pia ilisababisha vita vya kibashara kati ya mataifa hayo jirani na hata kuzuia ndege za nchi moja kuingia nchi nyiningine.

Rais Samia Suluhu Hassan.

Akiwa ziarani mkoani Kagera mwaka 2018, Rais Magufuli alizungumzia sababu za kuteketeza viumbi hao, alisema serikali yake itaendelea kukamata mifugo watakaoingia nchini kutoka taifa jirani kwani, Tanzani sio shamba la kuchungia mifugo ya nchi jirani.

Pia alizitaka nchi jirani kuchukua hatua kama hiyo iwapo mifugo ya Tanzania itaingia nchini mwao kinyume na sheria.

Mbali ya kufukua sakata la kuteketeza kwa moto kwa vifaranga hao, Rais Samia alimshukia Waziri wa Kilimo, Profesa Adolf Mkenda aliyeapa kutoftoa vibali ya kununua sukari kutoka nje ya nchi.

Rais Samia alimhakikishia Rais Museveni kwamba Tanzania itanunua sukari kutoka nchini humo huku akikosoa kwa ukali kauli ya Waziri Mkenda.

Kauli ya Rais Samia imekuja ikiwa imepita miezi miwili tangu Prof. Mkenda aliposema yuko tayari kuachia ngazi nafasi ya uwaziri kuliko kutoa kibali kwa wafanyabiashara kuagiza sukari kutoka nje ya nchi.

Agosti 30, 2021, wakati akizindua ripoti ya Sensa ya Kilimo, Mifugo na Uvuvi ya mwaka wa Kilimo 2019/2020 jijini Dodoma, Prof. Mkenda alisema kumekuwa na shinikizo kutoka

kwa wafanyabiashara wanaokwenda kuisumbua Bodi ya Sukari kutaka kibali cha kuagiza sukari nje ya nchi.

"Unajua sukari ni kama dawa za kulevyo, ina heli nyangi na kila mtu anataka kufanya biashara hiyo. Kuna mawaziri wa kilimo warneondoka kwa sababu ya kutoa vibali vya sukari. Mimi sitoi ng'o," alisema Prof. Mkenda.

"Rais Museveni amesema hapa alionomba sisi tununue sukari kwake, lakini waliskia statement za waziri wetu, kwamba hatutanunu, hatutakubali. That was non-sense, Rais Museveni tutanunu sukari kutoka Uganda," alisema Rais Samia.

Pamoja na mambo mengine alisisitiza mawaziri wa kisekta kutoka Uganda na Tanzania wakutane haraka kuangalia vikwazo vya

kibashara vilivyo vya pande hizo mbili.

BOMBA LA GESI

Pia Rais Samia akizungumzia juu ya mradi wa bomba la mafuta na gesi kati ya Tanzania na Uganda alisema tayari Tanzania imeboresha mazingira ya uwekezaji kwa namna mbalimbali.

"Nafarrijika kusema jitihada tulizochukua kwa

"Tuendelee kuka uwekezaji katika nyanja mbalimbali ikiwemo viwanda vinavyotumia malighafi za ndani na viwanda vinavyotumia nguvu kazi zaidi ili kuongeza ajira, pamoja na viwanda vinavyozalisha viwanda vingine kama vya mbolea na kemikali.

"Tumeefanya marekebisho ya sheria ya kuratibu ajira za wageni, ambapo kwa sasa sheria inaruhusu mwekezaji kuingiza watalalam hadi 10 kutoka idadi ya watano iliyokuwa kabla Oktoba 2021.

"Maboresho yamevezeshwa kupungua kwa muda wa upatikanaji wa vibali vya kazi kwa kuondoa urasimu na sasa hata ndani ya siku moja mwombaji anawenza kupata kibali kuititia mfumo wa E-Permit. Mfumo huu pia unaruhusu upatikanaji kibali cha ukaazi katika kadi moja," alisema.

Kwa upande wake, Rais Museveni alisema tatizo kubwa la nchi za Afrika ni masoko bidhaa zinazotokana na rasilimali asili za nchi husika.

Alisema nchi hizo zimejaaliwa kuwa na rasilimali asili nyangi ambazo hazijatumika ipasavyo.

Makasho yenye vifaranga

Rais Samia ambaye juzi alimpokea Rais Museveni aliyewasilii nchini kwa ziara ya siku tatu, alisema Uganda ilionomba Tanzania inunue sukari ya nchi hiyo.

Kipindi kifupi cha takribani miezi nane, zimeleta chachu ya kuongezeka uwekezaji na idadi ya ajira zinazotrajiwa kutokana na mradi iliyoandikishwa.

Alisema kuwa na rasilimali nyangi sio lazima nchi iwe tajiri kwa sababu hata Uganda wanazo nyangi ila siyo matajiri kwa sababu hazijatumika ipasavyo.

hii ya Ngorongoro ambayo ipo ndani ambayo ndani yake inaeleza miradi ya Kiraswa.

ATHARI

WAFUGAJI wakisaidiana kumsimamishà ng'ombe allyelala chini kwa njaa kutokana na kukosekana mvua, katika Kata ya Ubena, Chalinze, mkoani Pwani, juzi. (Picha na Scolastica Msewa).

ATHARI

Ukame wayumbisha soko la mifugo

Waandishi Wetu, Mwananchi
mwanchipapers@mwanchi.co.tz

Dar/ Mikoani. Imeeleza kuwa kuto-
kana na mabadiliko ya hali ya hewa nchi
iliyosababisha kuka kwa vyano vya
maji na mimea, soko la mifugo limechuk-
sura sura nipa ambapo wafugaji wan-
aha kutafuta wateja minadani.

Wakizungumza na Mwananchi kwa
nyakati tofauti, baadhi ya wafugaji
wamesema bei ya ng'ombe imeshuka
kutokana na ukame unaosababisha mif-
ugo kukonda.

Mwanyabiashara na mfugaji kutoka
kata ya Kwamagome wilayani Handeni
John Kessy alisema kuwa kutokana na
hali ya ukame baadhi ya ng'ombe wame-
konda sana, hiyo minadani badala ya
kuuzwa kiasi cha Sh300,000 bei imeshuka
mpaka Sh150,000 sawa na nusu
ya bei ya awali hali ambayo wanaona
kama ni hasara.

Alisema kwa wale ng'ombe ambaa
wamewaliha vizuri kwenye mazingira
mbalimbali na kuneenepa bei imepanda
kutoka Sh400,000 mpaka Sh600,000
kwasababu ni vigumu kupata ng'ombe
aliyenene.

"Kwa ng'ombe ambaa wamenene
bei tumpandishi na hawa waliokonda
imebidi tushushe, kwani wateja hasa wa
buchani wanataka ng'ombe walionoma
ambao sisi tunalisha kwa mazingira
magumu sana, hiyo lazima bei yake
iwe juu, ilaa ukitaka ukane nepeshe mwe-
nyewe tunakuuzia hawa wa Sh150,000,"
alisema Kessy.

Hemed Chanyendo ambaye ni mfan-
yabiashara wa kuza nyama alikiri
kupanda kwa bei ya ng'ombe minadani
tangu kuanza kwa kiangazi jambo lili-
lowasababisha nao wapandishi bei ya
nyama kwakuwa wateja wanataka mya-
ma nzuri kwenye bucha zao.

"Awali kama mnakumbuka kilo moja
ya nyama ilikuwa Sh5000 ilaa kwasasa
imepanda mpaka 7000, hii ni kutokana
tumpandishiha bei ya ng'ombe wale
ambao wana afya nzuri.

"Kuna ongeze la Sh150,000
mpaka 200,000 kwa ng'ombe mmoja
mzuri, sasa ili uweze kupata faida ni
lazima na wewe uongeze bei ya nyama"
alisema Chanyendo.

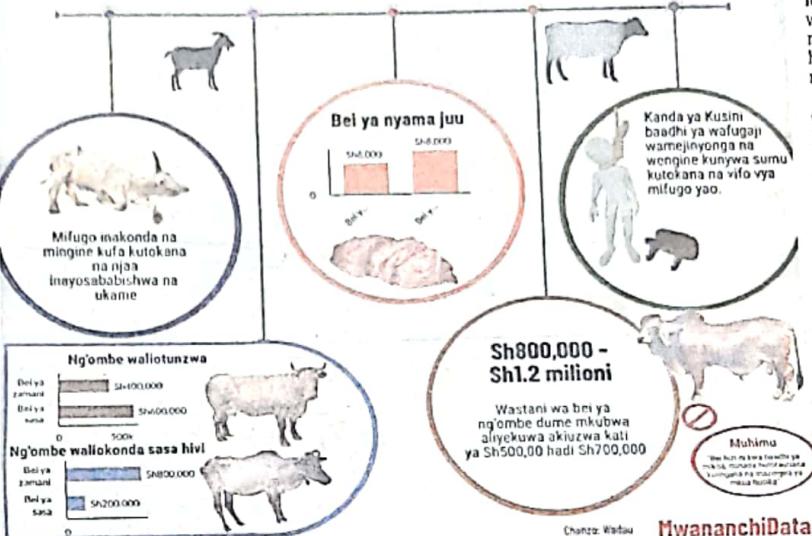
Katika Mkoa wa Dodoma mauzo
ya mifugo katika minada mbalimbali
mkoani Dodoma bado iko juu licha ya
hofu walijonayo wafugaji kwa miezi
ijayo.

Katika minada mikubwa ya mifugo ya
Chipogolo (Mpwapwa) Lamaiti (Bahi)
na Fufu (Chamwino) mifugo haijashuka
ukilinganisha na baadhi ya mikoa amba-
ko inatajwa kuwa ipo chini.

**Mkurugenzi wa Idara ya Uendelezaji wa
Mallisho na Vyakula vya Miguko kutoka
Wizara ya Mifugo na Uvuvi, Dk Asimwe
Rwigusa, alisema wamefanya jitihada
mbalimbali kukabiliana na ukame Ikiwa-
mo kuwashauri wafugaji kutumila vizuri
mallisho yaliyopo na kuweka akiba.**

"Pia tumekuwa tukiwashauri wafugaji
kupunguza mifugo kama vile madume
yaslyotumika katika kuzalisha kabla hal-
jaathirilwa zaidi na ukame," alisema.

Ukame unavyobadili upopo sekta ya mifugo

Sh200,000 kutokana na kukonda
kwake," alisema.

Mnunzi wa mifugo lsaya Mol-
iel, alisema baadhi ya wanunu
wanainuuna mifugo mingi kwa bei
naafuu iliyoshika na kwenda kui-
hudumila ili ukame ukisha inenepe
na kuiuza kwa bei ghali.

"Hivi sasa mifugo mingi imekon-
da kutokana na ukosefu wa malisho
na maji iliyosababishwa na ukame
hiyo wengi wanainuuna kwa bei
rahis wa kitarajia kunufaka ukame
ukiisha," alisema.

Mkazi wa Terrat Wilayah Siman-
jir, Baraka Ole Maika alisema
siyo nzuri kwa wafugaji, mifugo na
wanyamapori kutokana na ukame
ulipo hivi sasa.

Alisema katika mazingira ya sasa
wamekuwa wakipewa ushauri wa
kupunguza mifugo lakini baadhi
yao wanaona ugumu kupunguza.

"Unajua kwetu sisi kuwa na
mifugo mingi ni heshima hiyo
tunapoambiwa tuiunguze wengi
wetu huwa wagumu kukubalana
na jambo hilo kwakuwa tunaamini
ukame ni hali ya muda mifupi baada
ya hapo mambo yatakuwa mazuri"
alisema.

Imeandikwa na Mariam Mbwa-
na (Dar), Habel Chidawali (Doda-
ma), Joseph Lyimo (Manyara) na
Rajabu Athuman (Tanga)

"Ng'ombe ambaye ningeweza kumnumu kwa
Sh1 milioni au Sh800,000 hivi sasa namuuza kwa

TANGAZO LA MKUTANO MKUU WA 6 WA MWAKA

Tangazo tangazia kuwa mkutano wa sita wa chama che wamiliiki wa
maroli Tanzania - TATOA, Utafanyika tarehe 04/12/2021 katika
hoteli ya serena Dar es Salaam kua ziaa 2:00 asubuhi

Agenda zifuatazo zitezungumziwa

1. Kufungua mkutano na kupitisha agenda
2. Kupokea ripozi ya mwaka kutoka kwa mwenyekiti
3. Kupokea na kujadili mpango kazili kwa mwaka 2022/2023
4. Kupokea na kujadili mahesabu ya chama ya mwaka unaishi
31/12/2020
5. Kumpitisha mlaguzi na kupitisha malipo ya kazi kwa mwaka
2021/2022
6. Mengineyo
7. Kufunga mkutano

Wahemba ambao bado hawa jipia michango ya mwaka wanapaswa kufanya
inyyo ili kupata uhalifu wa kushiriki mkutano huu kikamilifu.

Kwa idhidi ya bodi ya wakungenzi
chama che wamiliiki wa maroli Tanzania
Katibu wa bodi

Platinum Sponsor

Gold Sponsor

14 Mifugo na Uendelezaji wa

2021 | Mifugo na Uendelezaji wa

2021 | Mifugo na Uendelezaji wa

ukijadili uchumi wa Tanzania baada ya janga la Covid 19. Mkuutano hii ulifanyika jijini Dodoma mwishoni mwa wiki. (Picha na Vodacom).

Ndaki akaribisha wanunua nyama toka Oman

Na Mwandishi Maalumu

WAZIRI wa Mifugo na Uvubi, Mashimba Ndaki amesema wizara hiyo itaendelea kuweka mazingira wezeshi yatakayowavutia wawekezaji katika sekta ya mifugo.

Alisema kazi hiyo inafanyika kwa lengo la kukuza thamani ya mifugo na kupandisha kipato cha wafugaji hapa nchini.

Ndaki alisema hayo hayo Dar es Salaam mwishoni mwa wiki alipokutana na wawekezaji kutoka nchini Oman ambao wameonesha nia ya kufanyabiashara ya kununua mifugo na nyama hapa nchini na kuuza nchini Oman.

“Tukipata soko la kwenu litasababisha wafugaji wetu ambao wengi wao kipato chao kipo chini kiweze kupanda, sisi tutafanya kila linalowezekana ili biashara hii mnayotaka kuifanya iweze kufani-

kiwa,” alisistiza Mkurugenzi wa Kampuni ya Desert Cold Store kutoka Oman, Dk Munawar Pardhan alisema lengo lao ni kufanya biashara ya mifugo na nyama, huku akisema kuwa wakifanikiwa itakuwa ni fursa kubwa ya kiuchumi baina ya nchi hizo mbili.

“Tumekuja hapa Tanzania kujuu taratibu za kufuata ili tuweze kufanya biashara ya mifugo na nyama kutoka hapa na kwenda kuuza nchini Oman,” alisema Pardhan.

HABARI KITAIFA

Wawekezaji Oman waonyesha nia kununua nyama, mifugo

Na Mbaraka Kambona

WAZIRI wa Mifugo na Uvvi, Mashimba Ndaki, amesema wizara yake itaendelea kuweka mazingira wezeshi yatakayowayutia wawekezaji katika sekta ya mifugo, ili kukuza thamani ya mifugo na kupandisha kipato cha wafugaji nchini.

Ndaki aliyesema hayo jijini Dar es Salaam mwishoni mwa wiki al-

ipokutana na wawekezaji kutoka Oman ambaa wameonyesha nia ya kufanyabashara ya kununua mifugo na nyama nchini na kuza nchini Oman.

"Tunaendelea kuweka mazingira wezeshi kwa kadri iwezekanavy ili muweze kufanya hiyo bishara na nchi yetu," Ndaki aliwaelea wawekezaji hao.

Alisema kuwa nchi ikipata wawekezaji kutoka nje kama wao

ni Jambo Jema kwa sababu kuititia wao wafugaji watapata kipato kizuri, lakini itapandisha thamani ya mifugo nchini.

"Tukipata soko la kwenu litasabishi wafugaji wetu ambaa wengi wao kipato chao kipo chini kweze kupanda, sisi tutafanya kila linalowezekana ili bishara hil mnayotaka kufanya iweze kufanikiwa," alisistiza.

Awali, Mkurugenzi wa Kampuni

ya Desert Cold Store kutoka Oman, Dk. Munawar Pardhan, alisema lengo lao ni kufanya bishara ya mifugo na nyama, huku akisema kuwa wakifanikiwa itakuwa ni fursa kuwa ya kiuchumi katy nchi mifugo nchini.

"Tumekuja Tanzania kujua taratibu za kuufata ili tuweze kufanya bishara ya mifugo na nyama kutoka hapa na kwenda kuza Oman," alifanaua Pardhan.

Uswisi kujengea uwezo Watanzania ujasiriamali

Na Christina Mwakangale

SERIKALI ya Uswisi imesema imelenga kuwajengea uwezo Watanzania, hususan vijana, kuimarisha mafunzo, shughuli za taasisi na ujasiriamali, ili kuinua kiwango cha maisha cha kundi hilo.

Mkurugenzi Mkuu wa Shirika la Maendeleo na Ushirikiano la Uswisi (SDC), Balozi Patricia Danzi, aliyesema hayo mwishoni mwa wiki akizingumza na waandishi wa habari, mkoani Dar es Salaam, kuhusu ushirikiano wa miaka 40, balina ya Tanzania na Uswisi.

Alisema, Waswisi wapo tayari kujua kuwekeza Tanzania kwenye miradi tofauti, ikiwa kuna sera na sheria zinazowahakikishia uwekezaji wao na kwamba mpango wa nchi yake hapa nchini, 2021/24 umelenega kuwezesha ujasiriamali, huduma za afya, elimu ya urala na mabadiliko ya tablanchi.

"Niwhakikishie kwamba Tanzania itapoea wawekezaji kutoka Uswisi, na kufungua fursa kwa vijana, hasa katika mafunzo ya elimu ya ufundi," allsema Balozi Danzi.

Mkuu wa SDC, Mashariki na Kusini mwa Afrika, Peter Bieler, alisema mpango huo wa miaka minne utazingatia kuimarisha shughuli za kujipatia kipato kwa uchumi endelevu.

"Kuimarisha mtazamo wa wajasiriamali na kujikita kwenye bishara endelevu ni muhimu kwa kizazi kijacho," Bieler.

Aidha, Waziri wa Mambo ya Nje na Ushirikiano wa Afrika Mashariki, Balozi Liberata Mulamula, alishuhudia uzinduzi wa mpango huo wa miaka minne wa nchi mbili, akisema Tanzania inajivunia uhusiano mzuri na Uswisi kwa mlongo kadhaa.

Mulamula alisema Uswisi imendelea kuwa katy nchi zilizo katy ya wadau wa maendeleo wa Tanzania, kuimarisha uchumi unaojumuisha jamii na kupunguza umaskini katika mikoa iliyo chini kijuchumi, akisema Tanzania imek-wishapoea dola bilioni moja kutoka Uswisi kwa kipindi chini miaka 40.

Kadhalika, Mulamula alisema, serikali ipo katika hatua za mwisho kufanyilia mareje sera ya uwekezaji ya mwaka 1996, ili iwe shirikishi na ku hisisha sekta binafsi.

Mkurugenzi Mkuu wa Shirika la Maendeleo na Ushirikiano la Uswisi (SDC), Balozi Patricia Danzi (wa pili kushoto) akizingumza na waandishi wa habari mkoani Dar es Salaam, mwishoni mwa wiki pamoja na Mkuu wa SDC, Mashariki na Kusini mwa Afrika, Peter Bieler (kushoto).

PICHA: MPIGA PICHA WETU

Lukuvi awanyooshea kidole watendaji

Na Mary Geofrey

WAZIRI wa Ardhi, Nyumba na Maendeleo ya Makazi, William Lukuvi, amesema watendaji wa sekta mbalimbali za wizaru hiyo wamekuwa sehemu ya changamoto za ardhi ikiwamo upimaji na urasimishaji.

Lukuvi aliyeleza hayo mwishoni mwa wiki, mkoani Dar es Salaam, wakati akifungua kongamano la siku mbili la wapima ardhi la mwaka 2021.

Kongamano u hilo — lillenga

kubadilishana mawazo na kujadili changamoto zinazowakabili katika sekta hiyo, chini ya kauli mbiu inayosema; "Jukumu la taaluma ya upimaji ardhi katika ujenzi wa miundombinu na maendeleo endelevu".

Aliwataka wapima ardhi nchini, kujitathmini na kujisafisha kwa sifa mbaya walizonazo kwa kujitangaza badala ya kuendelea kuka kimya ilhali sektu hiyo ina sifa njema.

"Yale mazuri mengi mnayofanya myatangaze ili watu wayatambue,"

na mchangano wenu ujilikane kwa jamii, badala ya kujifungia na kujendelea kufanya madudu," alisistiza Lukuvi.

Aidha, aliwataka watendaji hao kuwaripoti maofisa ardhi wanaofanya kazi za kuitapel ili watambuliwe na kuchukuliwa hatua za kisheria.

Alisema ili kumaliza changamoto hizo mwakani ataandaa wiki moja ya ardhi ili kuwakutanisha pamoja wadau wote wa sektu hiyo, kutoka serikalin na sektu binafsi.

Alisema mukutano huo utasaidia

kutoa malalamiko na changamoto zao ili kuzitafuta ufumbuzi wa kudumu. Kadhalika alisema serikali imetoo Sh. bilioni 50 kwa ajili ya kupima halmashauri na wilaya zote nchini.

Aidha, alisema kuna mradi mkubwa wa kupima na kupanga maeneo yote nchini, ambaa utasaidia kuboresha halmashauri.

Aliwataka wanataluma hiyo kuchangamka fursa hiyo ya kupima ardhi ili kusaidia serikali kumalizana na changamoto ya migogoro ya ardhi nchini.